

Konu: Vietnam-Birleşik Krallık Serbest Ticaret Anlaşması (UKVFTA)

Vietnam ile Birleşik Krallık (BK) arasında 2018 yılında başlayan STA müzakereleri 11 Aralık 2020 tarihinde Hanoi'de mutabakat zaptı imzalanmasının müteakip 29 Aralık 2020 tarihinde Londra'da imzalanan metin ile nihayete erdi.

UKVFTA olarak adlandırılan anlaşma 31 Aralık 2020 saat 23:00 itibariyle geçici uygulama kapsamında yürürlüğe girmiştir. Anlaşmanın resmi olarak yürürlüğe girebilmesi için her iki ülkenin parlamentosu tarafından onaylanması gerekmektedir.

UKVFTA'nın tamamen uygulanması ile iki ülke arası gümrük vergilerinin aşamalı olarak %99 oranında sıfırlanması hüküm altına alınmıştır. 6 yıl sonunda BK, Vietnam'dan ithal ettiği ürünlerin %99,2'sine denk gelecek şekilde gümrük vergilerini kaldıracaktır. Vietnam ise anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile BK'dan ithal ettiği ürünlerin %48,5'ine denk gelecek şekilde gümrük vergilerini kaldıracaktır. 6 yıl sonunda bu oran %91,8'e yükselecektir.

Bu anlaşma hükümlerinin, Vietnam'ın AB ile halihazırda yürürlükte olan EVFTA'da yer alan hükümler temel alınarak hazırlanmış olması da müzakere sürecini kısaltmıştır.

Anlaşma sonucunda Vietnam'ın vergi indirimleri sonucu 114 milyon Sterlin, BK'nın ise 36 milyon Sterlin avantaj sağlayacağı hesaplanmaktadır.

UKVFTA sadece tarife indirimlerini kapsamamakta olup temiz büyüme ve sürdürülebilir gelişme gibi alanlarda da hükümler içermektedir. Ayrıca yatırım sermayesi, teknoloji transferi ve kamu alım ihalelerine katılım gibi hususlar da anlaşma kapsamında BK'nın Vietnam pazarında fayda sağlayacağı alanlar olarak ön plana çıkmaktadır. 2020 yılı Ağustos ayı itibariyle BK, 400 farklı projede yaklaşık 3,6 milyar ABD Doları düzeyinde doğrudan yatırımı ile Vietnam'a yatırım yapan ülkeler sıralamasında 16 ncı sırada bulunmaktadır.

Bu anlaşmanın, BK'nın Kapsamlı Yenilikçi Trans Pasifik Ortaklık Anlaşmasına (CPTPP) katılım isteklerine destek sağlamak anlamında stratejik bir öneme sahip olduğu da görülmektedir.

İki ülke arası 2019 yılı ticaret hacmi 6,9 milyar ABD Doları olup bunun 6,1 milyar ABD Dolarına tekbül eden kısmı Vietnam'ın BK'ya ihracatı olarak gerçekleşmiştir. Vietnam'dan BK'ya yapılan ihracatın ana kalemleri tekstil, deri, ayakkabı ve deniz ürünleri iken BK'nın ise hizmet sektörü ve finans gibi alanlarda Vietnam'a olan ilgisi ön plana çıkmaktadır.

Ülkemizin önemli ihracat pazarlarından biri olan BK'ya, yine ülkemizin önemli bir rakibi olan Vietnam tarafından sıfır gümrük vergisi ile ihracat yapılabilmesi sonucunda ülkemiz ihracatının zarar görme olasılığının yüksek olduğu değerlendirilmektedir. Başta tekstil, mobilya ve elektronik olmak üzere ülkemizin net ihracatçı konumunda olduğu sektörlerin orta ve uzun vadede BK pazarındaki paylarına Vietnam menşeli ürünlerin zarar verebileceği öngörülmektedir. Bu minvalde Vietnam ile STA imzalanmasına yönelik girişimlere başlanmasının ivedilik arz ettiği mütalaa edilmektedir.

Saygılarımla arz ederim.

15.01.2021